

Forslag

til

Lov om ændring af lov om landbrugsejendomme.

Fremsat den 15. december 1972 af *landbrugsministeren*.

§ 1.

I lov om landbrugsejendomme, jfr. lov-
bekendtgørelse nr. 256 af 8. juni 1971, fore-
tages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 1, nr. 4 og 5, ophæves.

Nr. 6 bliver herefter nr. 4.

2. § 4, stk. 2-4, affattes således:

„Stk. 2. Tilladelser efter stk. 1 kan bl. a.
betinges af, at jorden drives jordbrugsmæs-
sigt, jfr. § 7, stk. 1 og 2, indtil den tages i
brug til andet formål. Tilladelsen kan lige-
ledes betinges af, at ejendommens jorder,
bortset fra det bebyggede areal med til-
grænsende gårds- og haveplads, frastykkes
ejendommen og forbliver under landbrugs-
pligt. Såfremt jorden agtes anvendt til skov
eller til rekreative formål, kan tilladelsen
bl. a. betinges af, at jorden tilplantes og på-
lægges fredskovspligt i henhold til skov-
lovens § 4, eller at jorden pålægges forplig-
telser, der tager sigte på bevarelse af land-
skabelige værdier eller tilgodeser ordensmæs-
sige hensyn. Såfremt jorden agtes anvendt
til udnyttelse af forekomster i jorden, kan
der for tilladelsen bl. a. stilles betingelser
som angivet i § 7, stk. 3, sidste pkt.

Stk. 3. Ophævelse af landbrugspligten på
en del af en landbrugsejendom ved udstyk-
ning kan bl. a. nægtes, når restejendommen
ville blive opdelt på uheldig måde for
driften.

Stk. 4. Ejeren kan kræve landbrugspligten
ophævet, for så vidt angår ejendomme, der
den 21. maj 1967 havde et jordtilliggende på
mindre end 2 ha, og som ikke senere er

bragt op på 2 ha eller derover. Når en land-
brugsejendom ved udstykning eller på anden
måde er nedbragt under 2 ha, kan landbrugs-
ministeren ophæve landbrugspligten, såfremt
forholdene i øvrigt taler derfor.“

3. § 7 affattes således:

„§ 7. Jorderne til en landbrugsejendom
skal udnyttes på forsvarlig jordbrugsmæssig
måde i det omfang, de er egnede hertil.
Ingen del af jorderne må tages i brug til
anden anvendelse, herunder til tilplantning
eller til udnyttelse af forekomster i jorden,
såsom sten, grus, sand, ler, kridt og tørv.

Stk. 2. Ejeren kan dog:

1. tilplante jorder, der er mindre egnede til
landbrugsdrift, dog ikke mere end $\frac{1}{6}$ af
den del af ejendommen, der ikke er til-
plantet inden den 00. , og
ikke over 10 ha,
2. udnytte forekomster i jorden i begrænset
omfang til eget brug eller give andre en
tilsvarende begrænset udnyttelsesret,
3. anvende eller tillade at andre anvender en
mindre del af ejendommen til ikke-jord-
brugsmæssige formål, såfremt en senere
jordbrugsmæssig anvendelse af arealerne
herved ikke hindres, jfr. dog § 12, stk. 1.

Stk. 3. Hvor særlige forhold taler derfor,
kan landbrugsministeren gøre undtagelse fra
bestemmelserne i stk. 1. Tilladelsen kan
tidsbegrænses og betinges. Tilladelse til til-
plantning i videre omfang end angivet i
stk. 2, nr. 1, kan bl. a. betinges af, at ejen-
dømmens skovarealer pålægges fredskovs-
pligt i henhold til skovlovens § 4. Tilladelse

til udnyttelse af særlige forekomster i jorden i videre omfang end angivet i stk. 2, nr. 2, kan bl. a. betinges af, at de arealer, der benyttes til gravning og materialeaflægning, ved passende behandling og tilplantning m. m. bringes i en sådan stand, at de ikke virker skæmmende for landskabet, og at der stilles fornøden sikkerhed for opfyldelse af eventuelle betingelser om retablering af det areal, hvorpå råstofudnyttelsen har fundet sted.

Stk. 4. Ved tinglysning af kontrakter om udnyttelse af landbrugsejendommens jorder eller dele heraf til ikke-jordbrugsmæssige formål finder bestemmelserne i § 26 tilsvarende anvendelse.“

4. I § 8, *stk. 3*, indsættes som *4. punktum*:

„Landbrugsejendomme, der tilhører staten, er undtaget fra kravet om forsikring.“

5. I § 8 indsættes efter *stk. 4* som *nyt stykke*:

„*Stk. 5.* Såfremt ubenyttede bygninger på en landbrugsejendom virker stærkt skæmmende i forhold til omgivelserne, kan landbrugsministeren meddele ejeren påbud om inden en fastsat frist at fjerne bebyggelsen eller bringe den i en sådan stand, at den ikke længere virker stærkt skæmmende. Det samme gælder, hvis en bebyggelse, som er delvis nedrevet eller ødelagt ved brand eller på anden måde, i et længere tidsrum henstår i en sådan tilstand, at den virker stærkt skæmmende i forhold til omgivelserne.“

Stk. 5 bliver herefter *stk. 6*.

6. §§ 9-12 affattes således:

„*Kapitel III. Samdrift, fællesdrift, forpagtning- og lejeforhold.*

§ 9. To eller flere landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, kan uanset bestemmelsen i § 8, *stk. 1*, drives sammen, hvis ejendommenes jorder, bortset fra isolerede græsningsarealer, skovarealer samt andre arealer uden større dyrkningsmæssig værdi, ligger inden for en vejafstand af 15 km fra den ene af ejendommenes bygninger.

Stk. 2. En landbrugsejendom eller en del af en sådan, der forpagtes, kan for et tidsrum af indtil 10 år drives sammen med en anden landbrugsejendom, som forpagteren

ejer eller har i forpagtning, hvis de pågældende ejendommens jorder, bortset fra isolerede græsningsarealer, skovarealer samt andre arealer uden større dyrkningsmæssig værdi, ligger inden for en vejafstand af 15 km fra den ene af ejendommenes bygninger. To eller flere landbrugsejendomme eller dele af sådanne, der forpagtes, kan for et tidsrum af indtil 10 år drives sammen med en anden landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning, såfremt de samdrevede jorder ikke overstiger 200 ha, og de pågældende ejendommens jorder, bortset fra isolerede græsningsarealer, skovarealer samt andre arealer uden større dyrkningsmæssig værdi, ligger inden for en vejafstand af 15 km fra den ene af ejendommenes bygninger. Hører de samdrevede jorder til flere end fem landbrugsejendomme, må samdriften dog ikke omfatte mere end 100 ha.

Stk. 3. Såfremt de af samdriften omfattede forpagtningsarealer skal indgå som led i en udviklingsplan, kan samdriften finde sted for et tidsrum af indtil 20 år. Såfremt udviklingsplanen ikke godkendes, kan samdriften uden landbrugsministerens godkendelse kun finde sted for et tidsrum af indtil 10 år.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan tillade samdrift i videre omfang og for et længere tidsrum end hjemlet i *stk. 1* og *2*, således bl. a. i tilfælde, hvor de af samdriften omfattede arealer drives af en landbruger, der driver landbrug som hovederhverv, og den samlede driftsenhed har en hensigtsmæssig driftsstruktur.

Stk. 5. I tilfælde af samdrift finder § 8, *stk. 2* og *3*, jfr. *stk. 6*, anvendelse med hensyn til beboelsesbygningerne på samtlige samdrevede ejendomme.

§ 10. Det i § 8 indeholdte krav om selvstændig drift gælder ikke for ejendomme, der helt eller delvis drives i fællesskab af en sammenslutning, der er godkendt af landbrugsministeren i overensstemmelse med regler fastsat af Det europæiske økonomiske Fællesskab.

§ 11. Bortforpagtning eller udleje af en landbrugsejendom i dens helhed kan kun med landbrugsministerens tilladelse ske for et længere tidsrum end 10 år.

Stk. 2. Såfremt den forpagtede eller lejede

ejendom skal indgå som led i en udviklingsplan, kan aftale om forpagtning eller leje af en landbrugsejendom i dens helhed indgås for et tidsrum af indtil 20 år. Såfremt udviklingsplanen ikke godkendes, gælder aftalen om forpagtning eller leje kun for et tidsrum af 10 år.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan tillade forpagtnings- eller lejemål for et længere tidsrum end fastsat i stk. 1, således bl. a. i tilfælde, hvor forpagteren driver landbrug som hovederhverv, og de af forpagtningsforholdet omfattede arealer har en hensigtsmæssig driftsstruktur.

Stk. 4. Bortforpagtning eller udleje af en landbrugsejendom i dens helhed skal ske ved skriftlig kontrakt, som skal indeholde bestemmelser om forpagtningens varighed og om forpagtningsafgiften.

§ 12. Bortforpagtning eller udleje af en del af en landbrugsejendom kan kun ske med landbrugsministerens tilladelse. Bestemmelsen gælder ikke

1. forpagtningsforhold som omhandlet i § 9, stk. 2,
2. forpagtningsforhold vedrørende eng-, kær-, mose- og marskarealer, der benyttes til vedvarende græsning, uopdyrkede hedearealer samt skovarealer, jfr. dog § 7, stk. 1, og udstykningslovens §§ 1 og 11,
3. lejeforhold vedrørende avlsbygninger samt lejeforhold vedrørende beboelsesbygninger, eventuelt med tilhørende have el. lign., i det omfang beboelsen ikke er nødvendig for ejendommens selvstændige drift, jfr. dog udstykningslovens §§ 1 og 11.

Stk. 2. Lejemål vedrørende landbrugsejendommens beboelsesbygninger kan uanset bestemmelserne i § 12 i lov om leje og § 2 i lov om midlertidig regulering af boligforholdene, og uanset om der i lejeforholdet er fastsat længere varsel, opsiges med 6 måneders varsel, når lejligheden ønskes anvendt som bolig for personer, der beskæftiges med ejendommens drift. Uanset om der i lejeforholdet er fastsat et kortere varsel, tilkommer der dog lejeren et opsigelsesvarsel af 3 måneder.

Stk. 3. I de tilfælde, hvor landbrugsministeren giver tilladelse efter stk. 1 til bort-

forpagtning eller udleje af en del af en landbrugsejendom for et længere tidsrum end 10 år, er udstykning efter § 1 i udstykningsloven uforuden.

7. § 13, stk. 2, affattes således:

„*Stk. 2.* Landbrugsministeren kan nægte sammenlægning, såfremt de jorder, der ønskes sammenlagt, ikke er hensigtsmæssigt beliggende for samlet drift, eller der ved sammenlægningen vil opstå en uhensigtsmæssig ejendomsfordeling. Landbrugsministeren kan endvidere nægte sammenlægning, hvis udstykning vil medføre, at en ejendom ved udstykning nedbringes under 2 ha.“

8. § 16, stk. 1, affattes således:

„Adkomst på en landbrugsejendom i landzone eller anpart i en sådan ejendom kan kun erhverves uden tilladelse fra landbrugsministeren, jfr. § 19, hvis

1. erhververen *enten* opfylder de uddannelseskraav, der fastsættes af landbrugsministeren, *eller* i en sammenhængende periode af mindst 2 år selvstændigt har drevet en landbrugsejendom her i landet som ejer eller forpagter, *eller* har været beskæftiget som arbejdstager ved landbruget her i landet i en sammenhængende periode af mindst 2 år, og
2. erhververen, dennes ægtefælle og børn under 20 år samt, hvis erhververen er under denne alder, hans forældre og søskende under 20 år efter erhvervelsen ikke vil være ejer eller medejer af tilsammen mere end 2 landbrugsejendomme, herunder landbrugsejendomme i udlandet.“

9. § 19 affattes således:

„**§ 19.** Bortset fra de i §§ 16 og 17 angivne tilfælde må personer kun erhverve adkomst på en landbrugsejendom i landzone eller på anpart i en sådan ejendom med tilladelse fra landbrugsministeren. Tilladelse til erhvervelse af adkomst på flere end 2 landbrugsejendomme kan, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, kun meddeles, såfremt betingelserne for sammenlægning efter reglerne i § 13 er til stede. Landbrugsministeren kan, når der foreligger særlige omstændigheder, undtage herfra.“

Stk. 2. Ved afgørelsen af, om der bør meddeles tilladelse til erhvervelse af en landbrugsejendom, skal der navnlig lægges vægt på erhvervens betydning for landbrugsstrukturen på stedet, herunder om ejendommen skønnes at være bæredygtig eller om ejendommens jorder helt eller delvis hensigtsmæssigt vil kunne sammenlægges med anden landbrugsejendom, samt om erhververen agter at tage fast bopæl på ejendommen.

Stk. 3. Tilladelse kan i almindelighed ikke meddeles, såfremt:

1. der er misforhold mellem ejendommens værdi og pris, og det skønnes, at erhvervelsen hovedsagelig tager sigte på kapitalbringelse, eller
2. erhvervelsen vil indebære en uhensigtsmæssig driftsstruktur eller ejendomsfordeling.“

10. § 21 affattes således:

„§ 21. Tilladelse efter § 20 kan kun meddeles,

1. når erhvervelsen sker med henblik på jordens anvendelse til forsøgs-, forsknings- eller forædlingsvirksomhed,
2. når adkomst erhverves med henblik på fælles drift af en sammenslutning, der er godkendt af landbrugsministeren i overensstemmelse med regler fastsat i henhold til lov om moderniseringsstøtte til landbrug og gartnerier,
3. når særlige forhold i øvrigt taler derfor.

11. Overskriften til afsnit C i kapitel V ændres til:

„Kapitel VI. Fællesbestemmelser om erhvervelse og forpagtning m.m. af landbrugsejendomme.“

12. § 23 affattes således:

„§ 23. Tilladelse efter §§ 11, 12, 19 eller 21 kan tidsbegrænses og betinges. Tilladelsen kan bl. a. betinges af, at den pågældende erhverver eller forpagter forpligter sig til at drive landbrug som hovederhverv og tage fast bopæl på den erhvervede eller forpagtede ejendom eller på anden landbrugsejendom, som han ejer eller har i forpagtning, og hvis jorders beliggenhed i forhold til den erhvervede eller forpagtede ejendoms jorder opfylder afstandsbestemmelsen i § 9.“

13. § 24 affattes således:

„§ 24. Tilladelse efter §§ 11, 12, 19 eller 21 til erhvervelse eller forpagtning m.m. af en landbrugsejendom skal søges inden 6 måneder efter aftalens indgåelse, medmindre ejendommen forinden er overgået til anden ejer eller forpagter.“

14. I § 26, stk. 1, indsættes efter: „dokument om erhvervelse af adkomst på en landbrugsejendom“: „eller ved anmeldelse til tinglysning af en forpagtningskontrakt vedrørende en landbrugsejendom“ og efter „erhvervelsen“ indsættes: „eller forpagtningen“.

15. I § 27 indsættes efter: „ansøgning om tilladelse til erhvervelse af en landbrugsejendom“: „eller ansøgning om tilladelse til forpagtning af en landbrugsejendom“, og efter „højst 1 år“ indsættes: „eller meddele forpagteren eller lejeren påbud om inden en tilsvarende frist at fratræde brugsforholdet“.

16. Overskriften til kapitel VI ændres til: „Kapitel VII.“

17. § 30 affattes således:

„§ 30. Landbrugsministeren kan bestemme, at beføjelser, der tilkommer ham efter denne lov, kan udøves af statens jordlovsudvalg eller de i henhold til § 33 i lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. nedsatte jordbrugskommissioner, samt bemyndige amtsrådene eller anden stedlig myndighed til efter nærmere retningslinjer at meddele tilladelser i visse sager.“

18. § 33, 1. stk., 1. pkt., affattes således: „Overtrædelse af § 7, stk. 1, § 8, § 11, stk. 1, § 11, stk. 4, § 12, stk. 1, 1. pkt., § 19, § 20, § 24, § 25 og § 29, stk. 1, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.“

19. Overskriften til kapitel VII ændres til: „Kapitel VIII.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 00. 1973.

Stk. 2. Den nye affattelse af landbrugslovens § 9 har virkning for samdriftsforhold, der begyndes efter lovens ikrafttræden eller som efter lovens ikrafttræden fortsættes af en anden person end hidtil.

Stk. 3. Den nye affattelse af landbrugslovens § 11 har virkning for aftaler om bortforpagtning eller udleje, der indgås, ændres eller forlænges efter lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget.

Nærværende lovforslag har til formål at søge tilvejebragt en forbedring af strukturudviklingen inden for landbruget samt i forbindelse med en koordinering af landbrugsloven med den øvrige planlægningslovgivning at søge tilvejebragt grundlag for en øget offentlig kontrol med arealanvendelsen i det åbne land. I tilknytning hertil søges der gennemført forskellige mindre ændringer med henblik på tilpasning af landbrugsloven til den fælles strukturpolitik inden for De europæiske Fællesskaber.

Forslaget tilsigter bl. a. en stramning af landbrugspligten for at hindre, at der i større udstrækning frastykkes jord fra landbrugsejendomme som friparceller, samtidig med, at der foreslås en vis skærpelse af dyrkningspligten, således at det præciseres, at dyrkningspligten indebærer et principielt forbud mod, at landbrugspligtig jord uden tilladelse tages i brug til ikke-jordbrugsmæssig anvendelse. På lidt længere sigt vil der i forbindelse med gennemførelsen af en landbrugsplanlægning blive søgt tilvejebragt grundlag for en udpegning af de områder, som det er af interesse for jordbrugerhvervene at få sikret som særlige jordbrugsområder, samt for udpegning af arealer, der kan tænkes at kunne udgå af landbrugsmæssig drift. Spørgsmålet om den fremtidige anvendelse af sådanne arealer vil i forbindelse hermed blive taget op til fornyet overvejelse.

Det foreslås endvidere, at der tilvejebringes grundlag for kontrol med forpagtning af landbrugsejendomme, samt at der indføres en afstandsbe-grænsning for samdrift af landbrugsejendomme med det formål at hindre omgælse af landbrugslovens erhvervelsesbestemmelser.

Endelig foreslås der indført en begrænsning i adgangen til at erhverve landbrugsejendomme, således at kun personer, der har gennemgået landbrugsuddannelse, eller personer, som har drevet landbrug eller som har arbejdet ved landbruget mindst 2 år, kan erhverve landbrugsejendomme uden landbrugsministerens tilladelse.

Lovforslaget har af landbrugsministeren været drøftet med De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforenin-

ger, Landbrugsrådet og Centralforeningen af Tolvmandsforeninger og større Landbrugere. De af landboforeningerne og Tolvmandsforeningerne afgivne skriftlige udtalelser vedlægges lovforslaget som bilag 1 og 2.

Som bilag 3 vedlægges en oversigt over de i lovforslaget omhandlede bestemmelser i den gældende formulering samt forslagets bestemmelser.

Det må påregnes, at lovforslaget vil indebære en vis forøgelse af den statslige administration. En væsentlig del af de øgede arbejdsopgaver, der vil være forbundet med administrationen af de foreslåede nye bestemmelser, vil imidlertid kunne henlægges til de lokale jordbrugskommissioner samt til statens jordlovsudvalg. Der henvises herved til de forhandlinger, der for tiden pågår om udlægning af jordlovsadministrationen.

Lovforslaget har ikke andre finansielle konsekvenser for statskassen.

Med hensyn til de i øvrigt foreslåede ændringer, der i et vist omfang er af teknisk og redaktionel karakter, henvises til de følgende bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Ved administrationen af bestemmelserne i den gældende landbrugslovs § 4, stk. 1, nr. 4, er det antaget, at bestemmelserne ikke kan anvendes til at nægte tilladelse til udnyttelse af forekomster i jorden, men alene bør anvendes til at knytte særlige betingelser til tilladelsen i overensstemmelse med lovens § 4, stk. 2, 1. punktum, med henblik på arealernes retablering m. m.

I forbindelse med gennemførelsen af lov nr. 285 af 7. juni 1972 om udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden og på søterritoriet (råstofloven) er der nu tilvejebragt en generel regulering af råstofindvindingsretten, således at der i forbindelse med en koordinering af de forskellige myndigheders behandling af spørgsmål om indvinding af forekomster i jorden sikres en rationel udnyttelse

af råstofressourcerne ud fra en samlet vurdering med hensyn til bl. a. videnskabelige interesser, forurening, landskabelige værdier og landbrugsmæssige hensyn. Såfremt råstofloven fuldt ud skal kunne opfylde sit formål vil det imidlertid være af værdi, at det præciseres, at den i landbrugslovens § 7 indeholdte dyrkningspligt indebærer, at landbrugspligtige jorder ikke uden tilladelse fra landbrugsministeren må indtages til ikke-jordbrugsmæssige formål, herunder indtages til råstofindvinding, samt i konsekvens heraf, at ophævelse af landbrugspligten på en landbrugsejendom eller på en del heraf ved udstykning i de omhandlede tilfælde kan nægtes, såfremt væsentlige landbrugsmæssige eller samfundsmæssige hensyn taler imod.

Efter den foreslåede ændring kan tilladelse til ophævelse af landbrugspligten i de omhandlede tilfælde kun meddeles, såfremt særlige forhold taler derfor.

I forbindelse med de ændringer i landbrugsloven, der blev gennemført ved lov nr. 230 af 19. maj 1971, blev der gennemført en liberalisering af den tidligere meget begrænsede adgang for landbrugsministeren til at tillade ophævelse af landbrugspligten på arealer, der må anses for mindre egnede til jordbrugsdrift. Efter den nuværende formulering vil der i vid udstrækning kunne ske udstykning af landbrugsejendomme i parceller med udstykningsformålet angivet som jagt, fiskeri, naturgrund, rekreativt formål eller lignende formålsangivelser. Udstykning af sådanne arealer i større udstrækning vil kunne indebære en hindring for rationel landbrugsdrift, og det må i øvrigt anses for uheldigt, om der på denne måde opstår nye „frie jorder“, der ikke er undergivet erhvervskontrol i henhold til bestemmelserne i landbrugslovens kap. V. Den pågældende bestemmelse i *landbrugslovens § 4, stk. 1, nr. 5*, foreslås derfor ophævet.

Frastykning af parceller fra en landbrugsejendom til rekreative formål o. lign. vil fremdeles kunne ske i henhold til bestemmelsen i den nuværende landbrugslovs § 4, stk. 1, nr. 6, men kun, når særlige forhold taler derfor.

Til nr. 2.

1. punktum i det foreslåede nye *stk. 2* svarer til § 4, stk. 2, 1. punktum i lov nr. 114 af 4. april 1967 før loven blev ændret ved lov nr. 230 af 19. maj 1971.

2. punktum i det foreslåede nye *stk. 2* tager sigte på tilfælde, hvor en landbrugsejendom ved udstykning eller på anden måde nedbringes under en størrelse, der muliggør, at ejendommen kan opretholdes som en selvstændig, levedygtig driftsenhed. Efter forslaget vil der i sådanne tilfælde være mulighed

for at kræve udstykningen gennemført til bunds, således at samtlige landbrugsarealer afhændes til sammenlægning med bekvemt beliggende landbrugsejendomme.

3. punktum i det foreslåede nye *stk. 2* svarer til den gældende lovs § 4, stk. 2, 2. punktum.

4. punktum i det foreslåede nye *stk. 2* svarer indholdsmæssigt til gældende lovs § 4, stk. 2, 1. punktum. Af principielle hensyn må det anses for rigtigst, at de almindelige bestemmelser om retableringspligt m. m. indeholdes i bestemmelserne i landbrugslovens § 7.

Forslagets *stk. 3* tager sigte på tilfælde, hvor en landbrugsejendom ved udstykning vil blive sønderlemmet på en sådan måde, at den ikke længere vil udgøre en bæredygtig driftsenhed. Der vil i så fald kunne foretages en afvejelse af, hvorvidt ejendommen er af en sådan beskaffenhed, at den bør opretholdes, således at udstykningen nægtes, eller om ejendommen bør udstykkes til bunds, jfr. bemærkningerne ovenfor ad forslagens *stk. 2, 2. punktum*.

Forslagets *stk. 4, 1. pkt.*, svarer til den nugældende lovs § 4, stk. 4, Ved forslagens *stk. 4, 2. punktum*, foreslås der tilvejebragt adgang for landbrugsministeren til, uanset om ejeren har indgivet ansøgning herom eller ikke, at ophæve landbrugspligten på ejendomme, der er nedbragt til eller ved udstykning nedbringes under 2 ha. Denne hjemmel påregnes især anvendt i tilfælde, hvor der er tale om ejendomme, der i det væsentlige alene tjener beboelsesformål.

Til nr. 3.

Forslagets *1. stykke* svarer i det væsentlige til den nugældende landbrugslovs § 7, stk. 1, idet det dog ved den ændrede formulering præciseres, at den jordbrugsmæssige udnyttelse af jorderne til en landbrugsejendom skal være forsvarlig, ligesom det præciseres, at dyrkningspligten indebærer et principielt forbud mod, at landbrugspligtige jorder tages i brug til anden anvendelse, herunder til tilplantning eller til udnyttelse af forekomster i jorden.

Forslagets *2. stykke* svarer i det væsentlige til den nuværende lovs § 7, stk. 2, idet dog den ret, som ejeren af en landbrugsejendom efter den gældende lov har til frit at tilplante en del af ejendommen, begrænses til kun at omfatte sådanne dele af ejendommen, der er mindre egnede til landbrugsdrift, og højst må omfatte $\frac{1}{5}$ af den del af ejendommen, der ikke var tilplantet inden tidspunktet for lovens ikrafttræden, og højst 10 ha.

Forslaget tager sigte på at imødegå den risiko, der efter den gældende lovgivning eksisterer for, at ejere af landbrugsejendomme gennem tilplantning

F. t. l. vedr. landbrugsejendomme.

af ejendommen faktisk omdanner ejendommen fra en landbrugsejendom til feriebeboelse, samtidig med, at tilplantningen kan volde skade for de landskabelige værdier.

Forslagets 3. og 4. stykke svarer indholdsmæssigt til den nuværende landbrugslovs § 7, stk. 3-4. Der henvises til bemærkningerne ovenfor til nr. 2.

Til nr. 4.

Forslaget er motiveret i, at staten er selvforsikrer for brand- og eksplosionsrisiko for bygninger m. v., der tilhører staten. Praktiske administrative hensyn taler for, at statens landbrugsejendomme generelt undtages fra forsikringskravet.

Til nr. 5.

I forbindelse med rationaliseringen og strukturændringerne inden for landbruget overflødiggøres et stadig større antal bygninger fra sammenlagte eller nedlagte brug samt — i visse tilfælde — fra brug, der drives sammen med andre brug. I et vist omfang ønskes de overflødiggjorte driftsbygninger anvendt til anden erhvervmæssig virksomhed, og det er da henlagt til zonelovsmyndighedens afgørelse, om den nødvendige zonelovstilladelse bør meddeles. I andre tilfælde ønskes de overflødiggjorte bygninger anvendt til helårs- eller især sommerbeboelse, og dette kræver ikke tilladelse fra zonelovsmyndigheden. Endelig kan det forekomme, at de pågældende bygninger ikke overgår til anden anvendelse, men forfalder og fremtræder som skæmmende ruiner i landskabet, eventuelt forvandles til ødegårde.

Ved forslaget foreslås der tilvejebragt hjemmel for landbrugsministeren til, såfremt ejeren efter meddelt påbud ikke inden en rimelig frist har bragt sådanne ubenyttede bygninger i en sådan stand, at de ikke længere virker stærkt skæmmende i forhold til omgivelserne, at kræve bygningerne nedrevet.

Såfremt der i forvejen består en pligt for ejeren til at vedligeholde bygningerne forsvarligt, således bl. a. med hensyn til beboelsesbygninger i samdriftstilfælde, vil krav om nedrivning af bygningerne kun blive fremsat i tilfælde, hvor bygningerne er i en sådan tilstand, at en forsvarlig istandsættelse må anse for udelukket ud fra økonomiske betragtninger. Der vil i sådanne tilfælde kunne blive tale om at pålægge ejeren at opføre fornøden ny beboelsesbygning på ejendommen, såfremt anden løsning ikke måtte vise sig mulig.

Til nr. 6.

Reglerne om *samdrift* af landbrugsejendomme blev fastsat i forbindelse med en ændring af landbrugsloven i 1963. Der åbnedes herved adgang til

fri samdrift for et tidsrum af indtil 8 år af to landbrugsejendomme, der var bekvemt beliggende for samlet rational drift. Under visse betingelser blev endvidere tilladt samdrift af tre eller flere mindre landbrugsejendomme.

Bestemmelserne, der betegner en undtagelse fra landbrugslovens hovedbestemmelse, hvorefter enhver landbrugsejendom skal drives som selvstændigt brug og holdes forsynet med beboelsesbygning, hvorfra jorden drives af beboerne, tog sigte på at imødekomme behovet for en øjeblikkelig tilpasning af ejendomsstørrelserne til den tekniske og befolkningsmæssige udvikling inden for landbruget, og var oprindelig kun tænkt som en rent midlertidig foranstaltning. Bestemmelserne er imidlertid blevet fastholdt såvel ved landbrugslovens revision i 1967 som ved ændringen i 1971, og rammerne for fri samdrift er udvidet betydeligt.

Efter den gældende lov kan alle landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, frit drives sammen. Der gælder ingen begrænsning med hensyn til samdriftens varighed, ejendommenes antal, størrelse eller beliggenhed.

To eller flere landbrugsejendomme eller dele af samme, der forpagtes, kan drives sammen med en landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning, for et tidsrum af indtil 10 år. Det samlede areal, der indgår i samdriften, må dog ikke overstige 200 ha og må ikke omfatte jorder fra mere end fem landbrugsejendomme. Hvis der i samdriften indgår jorder fra flere end fem landbrugsejendomme, må det samdrevedne areal ikke overstige 100 ha.

De nuværende regler indebærer en betydelig risiko for misbrug. Når der til denne ret ikke er knyttet betingelser som f. eks., at ejendommene skal ligge bekvemt for en samlet rational drift eller inden for en vis indbyrdes afstand, vil det være muligt for en person at erhverve to landbrugsejendomme med beliggenhed f. eks. henholdsvis i Jylland og på Lolland, således at kun den ene ejendom faktisk bliver undergivet ejerens dyrkning, medens den anden benyttes eller udlejes til benyttelse som feriebolig. Efter Danmarks indtræden i De europæiske Fællesskaber vil på længere sigt den ene af de to landbrugsejendomme kunne være beliggende i et hvilket som helst land, der er tilsluttet E.F.

På denne baggrund foreslås det i forbindelse med en ændring af bestemmelserne i lovens § 9, at fremtidig fri samdrift kun er tilladt, såfremt de pågældende ejendomme ligger inden for en indbyrdes afstand af 15 km, således forstået, at ejendommenes jorder i deres helhed, dog bortset fra isoleret beliggende udlodder, græsnings- og skovarealer el. lign.

skal ligge inden for en vejafstand af 15 km regnet fra den ene af ejendommens bygninger.

Efter *forslagets stk. 3* vil samdrift frit kunne etableres for et tidsrum af indtil 20 år, såfremt de af samdriften omfattede forpagtningsarealer indgår som led i en godkendt moderniseringsplan. Den pågældende bestemmelse må ses på baggrund af art. 6, stk. 2, sidste led, i EF's rådsdirektiv af 17. april 1972 om modernisering af landbrugsbedrifter.

Dispensation vil efter *forslagets stk. 4* kunne meddeles, såfremt omstændighederne taler derfor, således bl. a. i tilfælde, hvor de af samdriften omfattede arealer drives af en landbruger, der driver landbrug som hovederhverv, og den samlede driftsenhed har en hensigtsmæssig driftsstruktur.

Forslagets § 10 må ses på baggrund af art. 5, stk. 2, i EF's rådsdirektiv af 17. april 1972 om modernisering af landbrugsbedrifter.

Den nugældende landbrugslov indeholder ikke begrænsninger med hensyn til varigheden af *forpagtninger*, der indgår med hensyn til landbrugsejendomme i deres helhed, men fastslår alene, at bortforpagtninger skal ske ved skriftlig kontrakt, som skal indeholde bestemmelser om forpagtningens varighed og om forpagtningsafgiften.

Derimod kræver bortforpagtning eller udleje af en del af en landbrugsejendom som hovedregel tilladelse fra landbrugsministeren. Tilladelse kræves dog bl. a. ikke i samdriftstilfælde eller til bortforpagtning af f. eks. uopdyrkede hede- eller klitarealer, skov- eller plantagearealer, medmindre bortforpagtningen finder sted til ikke-jordbrugsmæssig anvendelse.

I henhold til udstykningslovens § 1 må forpagtnings- og lejeaftaler om en del af en landbrugsejendom ikke indgås for længere tid end 10 år.

Forslagets § 11 tilsigter at forebygge omgåelse af bestemmelserne i landbrugslovens kap. V om erhvervelse af landbrugsejendomme i forbindelse med indgåelse af langvarige forpagtningsaftaler vedrørende landbrugsejendomme i deres helhed, idet der indføres en bestemmelse, hvorefter aftaler om bortforpagtninger for længere tid end 10 år ikke må indgås uden tilladelse fra landbrugsministeren.

Efter *forslagets § 11, stk. 2*, vil aftale om forpagtning eller leje af en landbrugsejendom i dens helhed frit kunne etableres for et tidsrum af indtil 20 år, såfremt den forpagtede eller lejede ejendom indgår som led i en godkendt udviklingsplan. Den pågældende bestemmelse må ses på baggrund af art. 6, stk. 2, sidste led, i EF's rådsdirektiv af 17. april 1972 om modernisering af landbrugsbedrifter.

Dispensation vil efter *forslagets § 11, stk. 3*, kunne meddeles, såfremt omstændighederne taler derfor,

således bl. a. i tilfælde, hvor forpagteren driver landbrug og de af forpagtningsforholdet omfattede arealer har en hensigtsmæssig driftsstruktur.

Forslagets § 12, stk. 1 og 2, svarer til den nugældende lovs § 11, stk. 1 og 2.

Forslagets § 12, stk. 3, tager sigte på en løsning af det særlige spørgsmål der opstår i relation til bestemmelsen i udstykningslovens § 1.

Til nr. 7.

Ved forslaget søges der tilvejebragt grundlag for landbrugsministeren til at foretage en vurdering af, hvorvidt der i forbindelse med sammenlægning af landbrugsejendomme vil opstå forhold, der vil være i strid med en hensigtsmæssig ejendomsfordeling. Der vil herefter være mulighed for at foretage en prioritering af de foreliggende sammenlægningsmuligheder, således at der bl. a. kan tages hensyn til, om køberen er en landmand, der driver landbrug som hovederhverv, og har brug for mere jord til udbygning af den ham tilhørende ejendom til en moderne, rationel bedrift, eller om køberen er en byboer, der ikke driver landbrug som hovederhverv.

Til nr. 8 og 9.

Efter den gældende landbrugslov kan navngivne personer som hovedregel kun erhverve 2 landbrugsejendomme uden tilladelse og aktieselskaber o. lign. kan kun efter særlig tilladelse erhverve landbrugsejendomme. Bestemmelserne tilsigter en spredning af ejendomsretten ud fra såvel landbrugsmæssige som almindelige samfundsmæssige hensyn. Bestemmelserne skulle tillige bedre landboudommens muligheder for at kunne etablere sig som selvstændige på en ejendom. Da adgangen for navngivne personer til frit at erhverve indtil 2 ejendomme er fri for enhver, må den unge landmand, der ønsker at etablere sig, imidlertid konkurrere med såvel jordspekulanter som byboere, der ønsker at erhverve landbrugsejendomme til rekreative formål eller af skattemæssige hensyn. Tilsvarende gælder for de landmænd, der ønsker at erhverve mere jord i strukturrationaliseringsøjemed.

Ikke-landmænds køb udgør en stadig stigende del af det totale antal salg af landbrugsejendomme, i 1970 således 44 pct. mod 32 pct. i gennemsnit af perioden 1961-65.

Ejendomme, der købes af ikke-landmænd, betales med en væsentlig højere pris end ejendomme, der købes af landmænd. Den gennemsnitlige pris for gårde med et arealtilliggende på 10-100 ha solgt i almindelig fri handel til ikke-landmænd var i 1970

11.772 kr. pr. ha, medens prisen ved salg til landmænd var 10.734 kr. eller 9 pct. lavere. Ifølge en af Landøkonomisk Driftsbureau foretaget undersøgelse er der ringe forskel på den pris, landmænd og ikke-landmænd betaler, når der korrigeres for forskelle i ejendommenes kvalitet, men ikke-landmænds køb påvirker alligevel ejendomspriserne for almindelige landbrugsejendomme via den øgede efterspørgsel efter de specielle ejendomsstyper, der har ikke-landmænds præference.

Det er klart, at der i et samfund som det danske, der står midt i en industrialiseringsproces, vanskeligt vil kunne undgås stigninger i jordprisen både som følge af den stærkt stigende efterspørgsel efter jord til anvendelse til boligbyggeri, til opførelse af industrianlæg, til vejanlæg m. m., og fordi de anvendelige jordarealer ikke kan forøges væsentligt og derfor får en stadig større knaphedsværdi. Ved siden af denne efterspørgsel har der imidlertid bl. a. som følge af befolkningstilvæksten og den øgede velstand gjort sig en stærkt øget efterspørgsel gældende efter jord til rekreative formål samt med henblik på erhvervelse af landbrugsejendomme med det formål at skaffe sig en helårs- eller feriebolig.

Den stærkt øgede efterspørgsel har uundgåeligt påvirket prisniveauet for landbrugsejendomme i opadgående retning. Hertil kommer den prisforstærkende virkning, der hidrører fra landbruget selv, og som beror på, at jorden som produktionsfaktor har en særlig høj grænseværdi, hvilket gør investeringer i tillægsjord særlig rentabel for de ejendomme, der arealmæssigt er for små til rationelt at kunne udnytte ejendommens øvrige produktionsfaktorer.

Disse prisforstærkende tendenser har, bl. a. som følge af, at der hverken i planlægningslovgivningen, jordlovgivningen eller skattelovgivningen indeholdes bestemmelser, der kan tjene til effektivt at regulere forholdet, ret uhindret kunnet brede sig til stadig større områder, og der er herved skabt baggrund for opkøb af landbrugsejendomme med henblik på inflationssikring af kapital.

Den voldsomme stigning i ejendomsprisen, der er sket i de senere år, synes endelig i sig selv at have bidraget stærkt til at forøge den samlede efterspørgsel, dels som følge af forventningen om yderligere prisstigninger, dels som følge af, at den opnåede formuestigning gennem salg eller belåning kan gøres disponibel og derved danne grundlag for yderligere spekulationsgevinst.

I det seneste år er ejendomspriserne steget med 14 pct. for større ejendomme og med 16 pct. for mindre ejendomme. Prisudviklingen på dette om-

råde har således endda været en smule foran den almindelige inflation.

Denne prisudvikling sammenholdt med kravet om stadig større bedrifter rummer alvorlige perspektiver for bevarelsen af det traditionelle selvejerprincip inden for dansk landbrug. Det vil, såfremt denne udvikling fortsætter, således kunne være risikabelt for nyetablerede unge landmænd at overtage en landbrugsejendom af passende størrelse, fordi det med de høje ejendomspriser og det nuværende høje renteniveau vil kunne være vanskeligt at få ejendommen til at give et afkast af en sådan størrelse, at der ud over dækning af de løbende ydelser, drifts-omkostninger m. v. kan levnes landmanden en rimelig indtægt.

Med henblik på at sikre en hensigtsmæssig strukturudvikling inden for landbruget, herunder modvirke spekulation i forbindelse med erhvervelse af landbrugsejendomme, samt sikre en øget offentlig kontrol med arealanvendelsen i det åbne land foreslås det,

at adgangen for navngivne personer til uden tilladelse fra landbrugsministeren at erhverve adkomst på indtil 2 landbrugsejendomme gøres betinget af, at erhververen i forbindelse med afgivelse af erklæring godtgør: enten at han opfylder de krav om landbrugsmæssig uddannelse, der forudsættes fastsat efter forhandling med landboorganisationerne, eller at han tidligere i en sammenhængende periode af mindst 2 år selvstændigt har drevet en landbrugsejendom her i landet, eller at han har været beskæftiget ved landbruget her i landet i en sammenhængende periode af mindst 2 år.

Det er forudsat, at der ligesom hidtil af erhververen afgives erklæring om, at hverken han, hans ægtefælle og børn under 20 år efter erhvervelsen vil være ejer eller medejer af mere end 2 landbrugsejendomme. Bestemmelsen foreslås dog ændret, således at landbrugsejendomme i udlandet medregnes.

Det foreslås i øvrigt, at dispensationsbestemmelserne i § 19 ændres, således at det præciseres, at der ved afgørelsen af, om der bør meddeles tilladelse til erhvervelse af en landbrugsejendom — i de tilfælde, hvor tilladelse er fornøden — navnlig skal lægges vægt på erhvervelsens betydning for landbrugsstrukturen på stedet, herunder om ejendommen skønnes at være bæredygtig eller om ejendommens jorder helt eller delvis hensigtsmæssigt vil kunne sammenlægges med anden landbrugsejendom, samt om erhvervelsen agter at tage fast bopæl på ejendommen.

Der vil efter gennemførelsen af de foreslåede ændringer fremdeles være adgang for den almindelige landmand til frit at kunne disponere med hensyn

til erhvervelse af landbrugsjord inden for de almindelige rammer, der er fastsat i landbrugsloven. Forslaget tilsigter en vis begrænsning af køberkredsen og påregnes at ville tjene til at modvirke prisstigninger på landbrugsjord begrundet i økonomiske interesser af ikke-landbrugsmæssig karakter.

Der vil efter forslaget fremdeles være adgang for ikke-landmænd til efter ansøgning at opnå tilladelse til at erhverve en landbrugsejendom, således bl. a. i tilfælde, hvor køberen agter at tage fast bopæl på ejendommen. Tilladelsen vil kunne betinges af, at der afgives jord fra ejendommen til udbygning af andre landbrugsejendomme i det pågældende område, der ejes eller drives af landmænd, der driver landbrug som hovederhverv.

Til nr. 10.

I den nugældende landbrugslovs § 21 nævnes erhvervelser, der sker med henblik på ikke-jordbrugsmæssig anvendelse, samt erhvervelser, der sker med henblik på iværksættelse af en særlig risikabel eller særlig kapitalkrævende landbrugsproduktion som særlige dispensationsgrunde. I den administrative praksis har sidstnævnte dispensationsgrund kun fundet anvendelse i enkelte tilfælde, og foreslås derfor sløffet. Tilladelse til selskaberhvervelser til ikke-jordbrugsmæssig anvendelse vil fremdeles kunne påregnes meddelt i tilfælde, hvor væsentlige landbrugsmæssige eller samfundsmæssige hensyn

ikke taler imod og der i øvrigt foreligger særlige forhold.

Til nr. 11-15.

Det foreslås, at de særlige bestemmelser, der i henhold til §§ 23-27 i den nugældende landbrugslov gælder med hensyn til erhvervelse af adkomst på landbrugsejendomme også skal gælde med hensyn til indgåelse af forpagtnings- og lejeaftaler om landbrugsejendomme.

Til nr. 16.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af forslagets nr. 11-15.

Til nr. 17.

Den foreslåede bestemmelse har henblik på de overvejelser og forhandlinger, som har været ført om udlægning af jordlovgivningens administration.

Til nr. 18.

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslagets nr. 6.

Til nr. 19.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af forslagets nr. 11 og 16.

DE SAMVIRKENDE DANSKE LANDBO-
FORENINGER

Bilag 1.

28. november 1972.

Landbrugsministeriet, Slotsholmsgade 10, 1216 København K.

Vedr. forslag til ændring af landbrugsloven.

Til det foreliggende forslag til ændring af landbrugsloven skal De samvirkende danske Landboforeninger hermed fremkomme med følgende bemærkninger.

Vedrørende ophævelse af landbrugspligt.

Landboforeningerne finder ikke, at der er baggrund for at ophæve nr. 4 og 5 i § 4, stk. 1.

Det bør stadig være muligt at få landbrugspligten ophævet på arealer, som skal udnyttes til råstofindvinding. I modsat fald vil en landmand blive afskåret fra at sælge f. eks. en grusgrav til en entreprenør, hvilket kan medføre urimelige skattemæssige konsekvenser. I øvrigt må råstofudnyttelsen anses tilstrækkeligt reguleret gennem den her i 1972 vedtagne særlige lov herom.

Landboforeningerne er opmærksomme på den konfliktsituation, der i visse tilfælde kan opstå i relation til zoneloven, når det er muligt at ophæve landbrugspligten på dyrkningsuegnet jord. Men man finder på den anden side, at landzonebestemmelserne er fuldt tilstrækkelige til at regulere dette forhold, hvorfor nr. 5 bør opretholdes i landbrugsloven med henblik på at give mulighed for ophævelse af landbrugspligten på sådanne arealer, hvor en ophævelse ikke er i modstrid med zoneloven.

Vedrørende landbrugsjordens udnyttelse.

Det forekommer overflødigt med en direkte præcisering i lovteksten af, at driften af landbrugsjorden skal være „forsvarlig“. Hvordan skal man i øvrigt forstå dette udtryk?

Vedrørende landmænds tilplantningsret.

Det er efter landboforeningernes opfattelse vanskeligt at motivere en begrænsning i den tilplantningsret, som blev indført så sent som i 1971, og som derfor endnu ikke har givet noget erfaringsmateriale, der kunne begrunde en ændring. Hvis der endelig skal være en begrænsning, er den forelåede i hvert fald alt for snæver.

Vedrørende afstands begrænsning ved samdrift.

Efter landboforeningernes opfattelse er der ingen grund til at indføre en afstandsgrænse ved samdrift. I praksis vil afstands spørgsmålet så nogenlunde løse sig selv gennem den enkelte landmands overvejelser af, hvad der i den konkrete situation er mest hensigtsmæssigt under hensyn til driftsmidlernes rationelle udnyttelse.

Vedrørende åremålsbegrænsning af forpagtning.

Under hensyn til bl. a. udstykningslovens bestemmelser kan det være fornuftigt at have åremålsgrænse på 10 år ved forpagtning af en del af en landbrugsejendom. Men det vil være betænkeligt at indføre en tilsvarende grænse for så vidt angår hele landbrugsejendommen.

Vedrørende erhvervelsesbegrænsning.

Landboforeningerne er i høj grad opmærksomme på det problem, der består ved byfolks køb af landbrugsejendomme, og man er indstillet på at medvirke til en begrænsning af den ejendomsprisstigning, der er en følge heraf.

Men der må tages afstand fra den foreslåede bestemmelse om en begrænsning af køberkredsen. Dels vil en sådan bestemmelse være i modstrid til det almindelige ønske om fri etableringsret, dels vil den medføre en helt uoverskuelig administration, som for øvrigt næppe kan blive så effektiv, at lovens bestemmelser ikke vil blive omgået.

I stedet skal landboforeningerne pege på en løsning af problemet, som tidligere har

været nævnt, nemlig den *skattemæssige*. Her skal henvises til den beretning, som et af landbokommissionen nedsat udvalg afgav i 1967, og hvori blev stillet forslag om, at underskud for driften af en landbrugsejendom ikke skal kunne bringes til fradrag i indtægt fra anden virksomhed. Det er landboforeningernes opfattelse, at en sådan ordning vil være fuldt så effektiv, som den foreslåede adgangsbegrænsning, og at den vil være væsentlig lettere at administrere.

De samvirkende danske Landboforeninger.

Anders Andersen.

CENTRALFORENINGEN AF „TOLVMANDS-
FORENINGER“ OG STØRRE LANDBRUGERE
I DANMARK

Bilag 2.

28. november 1972.

Landbrugsministeriet, Slotsholmsgade 12, 1216 København K.

Vedr. forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme.

Idet der tages forbehold for de forelagte ændringsforslag i deres helhed, ønsker Centralforeningen subsidiært at fremføre følgende foreløbige bemærkninger:

Til § 7, stk. 2.

Begrænsningen på 10 ha bør slettes. Det forekommer umotiveret at sætte skel, der indebærer forskelsbehandling af ejendomme over 50 ha.

Til § 9, stk. 1.

Afstands begrænsningen på 15 km bør slettes. Subsidiært bør der i lovtæksten optages mulighed for dispensation samt gøres

undtagelse for gældende samdriftsforhold, der videreføres ved ejendommens overgang til anden person ved arv eller overdragelser efter lovens § 17.

Til § 11, stk. 1.

Tilladelse til bortforpagtning bør først kræves ved aftaler på over 15 år ad gangen. I praksis opererer man visse steder med forpagtningsåremål på 12-13 år.

Til § 13, stk. 2.

Sidste sætning bør udgå. Den forekommer at være en uhensigtsmæssig stramning af den indledte liberalisering af sammenlægningsgrænsen, hvor de 100 ha ikke vil kunne gælde i alle tilfælde.

På Centralforeningens vegne

E. B.

Kjeld Suhr.

Bilag 3.

I dette bilag anføres i venstre spalte de i lovforslaget omhandlede bestemmelser i den gældende formulering, medens de foreslåede ændringer anføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 4. Ophævelse af landbrugspligten på en landbrugsejendom eller på en del af en landbrugsejendom ved udstykning kan tillades af landbrugsministeren,

1. når jorden agtes anvendt til offentlig brug,

2. når jorden agtes anvendt til byggegrunde eller havelodder på ikke over 3.000 m² og i nær fremtid skal tages i brug til sådan anvendelse,

3. når jorden i nær fremtid agtes anvendt til samlet bebyggelse, industriel virksomhed eller lignende,

4. når der i nær fremtid agtes udnyttet særlige forekomster i jorden,

5. når jorden må anses for mindre egnet til jordbrugsdrift,

6. når særlige forhold i øvrigt taler derfor.

Stk. 2. Tilladelser efter stk. 1, nr. 4, kan bl. a. betinges af, at udnyttelsen sker efter en godkendt plan, at de arealer, der benyttes til gravning og materialeaflægning, ved passende behandling og tilplantning m. v. bringes i en sådan stand, at de ikke virker skæmmende for landskabet, og at der stilles fornøden sikkerhed for eventuelle betingelser opfyldelse. Tilladelser efter stk. 1, nr. 5 og 6, kan bl. a. betinges af, at jorden tilplantes og eventuelt pålægges fredskovspligt i henhold til skovlovens § 4, eller at jorden pålægges forpligtelser, der tager sigte på bevarelse af landskabelige værdier eller tilgodeser ordensmæssige hensyn.

Stk. 3. Når en landbrugsejendom ved udstykning eller på anden måde nedbringes under 2 ha, bortfalder landbrugspligten. Ved udstykning m. v. af en landbrugsejendom, der er under 2 ha, bortfalder landbrugspligten ligeledes.

Forslag.

1. § 4, stk. 1, nr. 4 og 5, ophæves. Nr. 6 bliver herefter nr. 4.

2. § 4, stk. 2-4, affattes således:

„*Stk. 2.* Tilladelser efter stk. 1 kan bl. a. betinges af, at jorden drives jordbrugsmaessigt, jfr. § 7, stk. 1 og 2, indtil den tages i brug til andet formål. Tilladelsen kan ligeledes betinges af, at ejendommens jorder, bortset fra det bebyggede areal med tilgrænsende gårds- og haveplads, frastykkes ejendommen og forbliver under landbrugspligt. Såfremt jorden agtes anvendt til skov eller til rekreative formål, kan tilladelsen bl. a. betinges af, at jorden tilplantes og pålægges fredskovspligt i henhold til skovlovens § 4, eller at jorden pålægges forpligtelser, der tager sigte på bevarelse af landskabelige værdier eller tilgodeser ordensmæssige hensyn. Såfremt jorden agtes anvendt til udnyttelse af forekomster i jorden, kan der for tilladelsen bl. a. stilles betingelser som angivet i § 7, stk. 3, sidste pkt.

Stk. 3. Ophævelse af landbrugspligten på en del af en landbrugsejendom ved udstykning kan bl. a. nægtes, når restejendommen ville blive opdelt på uheldig måde for driften.

Stk. 4. Ejeren kan kræve landbrugspligten

Gældende formulering.

Stk. 4. Ejeren kan kræve landbrugspligten ophævet, for så vidt angår ejendomme, der ved denne lovs ikrafttræden har et jordtilliggende på mindre end 2 ha, og som ikke senere er bragt op på 2 ha eller derover.

§ 7. Jorderne til en landbrugsejendom skal udnyttes jordbrugsmæssigt i det omfang, de er egnede hertil. Ingen del af jorderne må tages i brug til anden anvendelse.

Stk. 2. Ejeren kan dog tilplante en del af en landbrugsejendoms jorder og til eget brug udnytte forekomster i jorden af tørv, grus, kalk o. lign. eller give andre en tilsvarende begrænset udnyttelsesret. Endvidere kan anden begrænset ikke-jordbrugsmæssig udnyttelse af en mindre del af en landbrugsejendom finde sted.

Stk. 3. Hvor særlige forhold taler derfor, kan landbrugsministeren gøre undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1. Tilladelser kan tidsbegrænses og kan i øvrigt betinges efter tilsvarende regler som angivet i § 4, stk. 2.

Stk. 4. Ved tinglysning af kontrakter om udnyttelse af landbrugsejendommens jorder eller dele heraf til ikke-jordbrugsmæssige formål finder bestemmelserne i § 26 tilsvarende anvendelse.

Forslag.

ophævet, for så vidt angår ejendomme, der den 21. maj 1967 havde et jordtilliggende på mindre end 2 ha, og som ikke senere er bragt op på 2 ha eller derover. Når en landbrugsejendom ved udstykning eller på anden måde er nedbragt under 2 ha, kan landbrugsministeren ophæve landbrugspligten, såfremt forholdene i øvrigt taler derfor.

3. § 7 affattes således:

„§ 7. Jorderne til en landbrugsejendom skal udnyttes på forsvarlig jordbrugsmæssig måde i det omfang, de er egnede hertil. Ingen del af jorderne må tages i brug til anden anvendelse, herunder til tilplantning eller til udnyttelse af forekomster i jorden, såsom sten, grus, sand, ler, kridt og tørv.

Stk. 2. Ejeren kan dog:

1. tilplante jorder, der er mindre egnede til landbrugsdrift, dog ikke mere end $\frac{1}{5}$ af den del af ejendommen, der ikke er tilplantet inden den 00. , og ikke over 10 ha,
2. udnytte forekomster i jorden i begrænset omfang til eget brug eller give andre en tilsvarende begrænset udnyttelsesret,
3. anvende eller tillade at andre anvender en mindre del af ejendommen til ikke-jordbrugsmæssige formål, såfremt en senere jordbrugsmæssig anvendelse af arealerne herved ikke hindres, jfr. dog § 12, stk. 1.

Stk. 3. Hvor særlige forhold taler derfor, kan landbrugsministeren gøre undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1. Tilladelsen kan tidsbegrænses og betinges. Tilladelse til tilplantning i videre omfang end angivet i stk. 2, nr. 1, kan bl. a. betinges af, at ejendommens skovarealer pålægges fredskovspligt i henhold til skovlovens § 4. Tilladelse til udnyttelse af særlige forekomster i jorden i videre omfang end angivet i stk. 2, nr. 2, kan bl. a. betinges af, at de arealer, der benyttes til gravning og materialeaflægning, ved passende behandling og tilplantning m. m. bringes i en sådan stand, at de ikke virker skæmmende for landskabet, og at der stilles fornøden sikkerhed for opfyldelse af eventuelle betingelser om reetablering af det areal, hvorpå råstofudnyttelsen har fundet sted.

Stk. 4. Ved tinglysning af kontrakter om

Gældende formulering.

§ 8. En landbrugsejendom skal opretholdes som selvstændigt brug og holdes forsynet med beboelsesbygning, hvorfra jorden drives af beboerne.

Stk. 2. Beboelsesbygningen skal holdes forsvarligt vedlige. Såfremt den helt eller delvis ødelægges, skal fornøden beboelse genopføres eller istandsættelse foretages inden 2 år.

Stk. 3. Beboelsesbygningen skal holdes forsvarligt brandforsikret i et af justitsministeriet anerkendt brandforsikringsselskab. Brandskadeerstatningen må kun udbetales til genopførelse eller istandsættelse af bygningen. Ved afhændelse af en brandlidt landbrugsejendom kan sælgeren ikke forbeholde sig brandskadeerstatningen.

Stk. 4. Når beboelsesbygningen er beliggende på et areal, der udstykkes fra ejendommen, skal der inden 2 år opføres fornøden beboelse på restejendommen. Udstykningen kan betinges af, at der stilles sikkerhed for opførelsen. Bestemmelserne i dette stykke finder tilsvarende anvendelse ved udstykning til oprettelse af nye landbrugsejendomme.

Stk. 5. Hvor særlige grunde taler derfor, kan landbrugsministeren gøre undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1-4.

Kapitel III.

Samdrift,

forpagtnings- og lejeforhold m. m.

§ 9. Landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, kan uanset bestemmelsen i § 8, stk. 1, drives sammen.

Stk. 2. En landbrugsejendom eller en del af en sådan, der forpagtes, kan for et tidsrum af indtil 10 år drives sammen med en anden landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning. To eller flere landbrugsejendomme eller dele af sådanne, der forpagtes, kan for et tidsrum af indtil 10 år drives sammen med en anden landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning, såfremt de samdrevede

Forslag.

udnyttelse af landbrugsejendommens jorder eller dele heraf til ikke-jordbrugsmæssige formål finder bestemmelserne i § 26 tilsvarende anvendelse.“

4. I § 8, *stk. 3*, indsættes som *4. punktum*:

„Landbrugsejendomme, der tilhører staten, er undtaget fra kravet om forsikring.“

5. I § 8 indsættes efter *stk. 4* som *nyt stykke*:

„*Stk. 5.* Såfremt ubenyttede bygninger på en landbrugsejendom virker stærkt skæmmende i forhold til omgivelserne, kan landbrugsministeren meddele ejeren påbud om inden en fastsat frist at fjerne bebyggelsen eller bringe den i en sådan stand, at den ikke længere virker stærkt skæmmende. Det samme gælder, hvis en bebyggelse, som er delvis nedrevet eller ødelagt ved brand eller på anden måde, i et længere tidsrum henstår i en sådan tilstand, at den virker stærkt skæmmende i forhold til omgivelserne.“

Stk. 5 bliver herefter *stk. 6*.

6. §§ 9-12 affattes således:

„*Kapitel III. Samdrift, fællesdrift, forpagtnings- og lejeforhold.*

„**§ 9.** To eller flere landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, kan uanset bestemmelsen i § 8, stk. 1, drives sammen, hvis ejendommenes jorder, bortset fra isolerede græsningsarealer, skovarealer samt andre arealer uden større dyrkningsmæssig værdi, ligger inden for en vejafstand af 15 km fra den ene af ejendommenes bygninger.

Stk. 2. En landbrugsejendom eller en del af en sådan, der forpagtes, kan for et tidsrum af indtil 10 år drives sammen med en anden landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning, hvis de pågæl-

Gældende formulering.

jorder ikke overstiger 200 ha. Hører de sam-drevne jorder til flere end fem landbrugs-ejendomme, må samdriften dog ikke om-fatte mere end 100 ha.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan tillade samdrift i videre omfang end hjemlet i stk. 2.

Stk. 4. I tilfælde af samdrift finder § 8, stk. 2 og 3, jfr. stk. 5, anvendelse med hensyn til beboelsesbygningerne på sam-tlige samdrevne ejendomme.

§ 10. Bortforpagtning af en landbrugs-ejendom i dens helhed skal ske ved skriftlig kontrakt, som skal indeholde bestemmelser om forpagtningens varighed og om forpagt-ningssgiften.

Forslag.

dende ejendommens jorder, bortset fra isole-rede græsningsarealer, skovarealer samt an-dre arealer uden større dyrkningsmæssig værdi ligger inden for en vejafstand af 15 km fra den ene af ejendommenes bygninger. To eller flere landbrugsejendomme eller dele af sådanne, der forpagtes, kan for et tidsrum af indtil 10 år drives sammen med en anden landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning, såfremt de samdrevne jor-der ikke overstiger 200 ha, og de pågældende ejendommens jorder, bortset fra isolerede græsningsarealer, skovarealer samt andre are-aler uden større dyrkningsmæssig værdi lig-ger inden for en afstand af 15 km fra den ene af ejendommenes bygninger. Hører de sam-drevne jorder til flere end fem landbrugs-ejendomme, må samdriften dog ikke om-fatte mere end 100 ha.

Stk. 3. Såfremt de af samdriften omfat-tede forpagtningsarealer skal indgå som led i en udviklingsplan, kan samdriften finde sted for et tidsrum af indtil 20 år. Såfremt udviklingsplanen ikke godkendes, kan sam-driften uden landbrugsministerens godken-delse kun finde sted for et tidsrum af indtil 10 år.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan tillade samdrift i videre omfang og for et længere tidsrum end hjemlet i stk. 1 og 2, således bl. a. i tilfælde, hvor de af samdriften om-fattede arealer drives af en landbruger, der driver landbrug som hovederhverv, og den samlede driftsenhed har en hensigtsmæssig driftsstruktur.

Stk. 5. I tilfælde af samdrift finder § 8, stk. 2 og 3, jfr. stk. 6, anvendelse med hen-syn til beboelsesbygningerne på samtlige samdrevne ejendomme.

§ 10. Det i § 8 indeholdte krav om selv-stændig drift gælder ikke for ejendomme, der helt eller delvis drives i fællesskab af en sammenslutning, der er godkendt af land-brugsministeren efter regler fastsat af Det europæiske Fællesskab.

§ 11. Bortforpagtning eller udleje af en landbrugsejendom i dens helhed kan kun med landbrugsministerens tilladelse ske for et længere tidsrum end 10 år.

Stk. 2. Såfremt den forpagtede eller lejede

Gældende formulering.

§ 11. Bortforpagtning eller udleje af en del af en landbrugsejendom kan kun ske med landbrugsministerens tilladelse. Bestemmelsen gælder ikke

1. forpagtningsforhold som omhandlet i § 9, stk. 2,

2. forpagtningsforhold vedrørende eng-, kær-, mose- og marskarealer, der benyttes til vedvarende græsning, uopdyrkede hedearealer samt skovarealer, jfr. dog § 7, stk. 1, og udstykningslovens §§ 1 og 11,

3. lejeforhold vedrørende avlsbygninger samt lejeforhold vedrørende beboelsesbygninger, eventuelt med tilhørende have el. lign., i det omfang beboelsen ikke er nødvendig for ejendommens selvstændige drift, jfr. dog udstykningslovens §§ 1 og 11.

Stk. 2. Lejemål vedrørende landbrugsejendommens beboelsesbygninger kan uanset bestemmelserne i § 12 i lov om leje og § 2 i lov om midlertidig regulering af boligforholdene, og uanset om der i lejeforholdet er fastsat længere varsel, opsiges med 6 måneders varsel, når lejligheden ønskes anvendt som bolig for personer, der beskæftiges med ejendommens drift. Uanset om der i lejeforholdet er fastsat et kortere varsel, tilkommer der dog lejeren et opsigelsesvarsel af 3 måneder.

Forslag.

ejendom skal indgå som led i en udviklingsplan, kan aftale om forpagtning eller leje af en landbrugsejendom i dens helhed indgås for et tidsrum af indtil 20 år. Såfremt udviklingsplanen ikke godkendes, gælder aftalen om forpagtning eller leje kun for et tidsrum af 10 år.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan tillade forpagtnings- eller lejemål for et længere tidsrum end fastsat i stk. 1, således bl. a. i tilfælde, hvor forpagteren driver landbrug som hovederhverv, og de af forpagtningsforholdet omfattede arealer har en hensigtsmæssig driftsstruktur.

Stk. 4. Bortforpagtning eller udleje af en landbrugsejendom i dens helhed skal ske ved skriftlig kontrakt, som skal indeholde bestemmelser om forpagtningens varighed og om forpagtningsafgiften.

§ 12. Bortforpagtning eller udleje af en del af en landbrugsejendom kan kun ske med landbrugsministerens tilladelse. Bestemmelsen gælder ikke

1. forpagtningsforhold som omhandlet i § 9, stk. 2,

2. forpagtningsforhold vedrørende eng-, kær-, mose- og marskarealer, der benyttes til vedvarende græsning, uopdyrkede hedearealer samt skovarealer, jfr. dog § 7, stk. 1, og udstykningslovens §§ 1 og 11,

3. lejeforhold vedrørende avlsbygninger samt lejeforhold vedrørende beboelsesbygninger, eventuelt med tilhørende have el. lign., i det omfang beboelsen ikke er nødvendig for ejendommens selvstændige drift, jfr. dog udstykningslovens §§ 1 og 11.

Stk. 2. Lejemål vedrørende landbrugsejendommens beboelsesbygninger kan uanset bestemmelserne i § 12 i lov om leje og § 2 i lov om midlertidig regulering af boligforholdene, og uanset om der i lejeforholdet er fastsat længere varsel, opsiges med 6 måneders varsel, når lejligheden ønskes anvendt som bolig for personer, der beskæftiges med ejendommens drift. Uanset om der i lejeforholdet er fastsat et kortere varsel, tilkommer der dog lejeren et opsigelsesvarsel af 3 måneder.

Gældende formulering.

§ 12. Ved tinglysning af kontrakter, hvorved en del af en landbrugsejendom bortforpagtes eller udlejes, finder bestemmelserne i § 26 tilsvarende anvendelse.

§ 13. En landbrugsejendom kan sammenlægges med anden landbrugsejendom, såfremt det samlede jordtilliggende ikke overstiger 100 ha. På samme betingelse kan et areal, der udstykkes fra en landbrugsejendom, sammenlægges med en anden landbrugsejendom. Arealer, der er tilplantet og pålagt fredskovspligt, samt søarealer, strandbredder og andre arealer, der er helt uden dyrkningsmæssig værdi, kam fradrages ved beregningen af det samlede jordtilliggende.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan nægte sammenlægning, såfremt de jorder, der ønskes sammenlagt, ikke er hensigtsmæssigt beliggende for samlet drift.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan i øvrigt tillade sammenlægning, når særlige forhold taler derfor.

§ 16. Erhvervelse af adkomst på en landbrugsejendom, der er beliggende i landzone, kræver landbrugsministerens tilladelse, såfremt erhververen, dennes ægtefælle og børn under 20 år samt, hvis erhververen er under denne alder, dennes forældre og søskende under 20 år efter erhvervelsen vil være ejer eller medejer af tilsammen mere end 2 landbrugsejendomme.

Stk. 2. En person og hans i stk. 1 nævnte pårørende anses som medejer af en ejendom, såfremt de tilsammen ejer mindst $\frac{1}{5}$ af ejendommen eller, hvis ejendommen ejes af et selskab m. v., jfr. § 20, mindst $\frac{1}{5}$ af selskabets kapital.

Stk. 3. Adkomst på en anpart i en landbrugsejendom, der er beliggende i landzone, må ikke erhverves uden landbrugsministerens tilladelse, såfremt antallet af parthavere i ejendommen efter erhvervelsen vil overstige 5.

Forslag.

Stk. 3. I de tilfælde, hvor landbrugsministeren giver tilladelse efter stk. 1 til bortforpagtning eller udleje af en del af en landbrugsejendom for et længere tidsrum end 10 år, er udstykning efter § 1 i udstykningsloven ufnøden.“

7. § 13, stk. 2, affattes således:

„*Stk. 2.* Landbrugsministeren kan nægte sammenlægning, såfremt de jorder, der ønskes sammenlagt, ikke er hensigtsmæssigt beliggende for sanlet drift, eller der ved sammenlægningen vil opstå en uhensigtsmæssig ejendomfordeling. Landbrugsministeren kan endvidere nægte sammenlægning, hvis udstykning vil medføre, at en ejendom ved udstykning nedbringes under 2 ha.“

8. § 16, stk. 1, affattes således:

„Adkomst på en landbrugsejendom i landzone eller anpart i en sådan ejendom kan kun erhverves uden tilladelse fra landbrugsministeren, jfr. § 19, hvis

1. erhververen *enten* opfylder de uddannelseskraav, der fastsættes af landbrugsministeren, *eller* i en sammenhængende periode af mindst 2 år har selvstændigt drevet en landbrugsejendom her i landet som ejer eller som forpagter, *eller* har været beskæftiget som arbejdstager ved landbruget her i landet i en sammenhængende periode af mindst 2 år, og
2. erhververen, dennes ægtefælle og børn under 20 år samt, hvis erhververen er under denne alder, hans forældre og søskende under 20 år efter erhvervelsen ikke vil være ejer eller medejer af tilsammen mere end 2 landbrugsejendomme, herunder landbrugsejendomme i udlandet.“

Gældende formulering.

§ 19. Tilladelse efter § 16 kan kun meddeles,

1. når betingelserne for sammenlægning efter reglerne i § 13 er til stede,

2. når erhvervelsen sker med henblik på ikke-jordbrugsmæssig anvendelse jfr. § 4, stk. 1,

3. når særlige forhold i øvrigt taler derfor.

§ 21. Tilladelse efter § 20 kan kun meddeles,

1. når erhvervelsen sker med henblik på ikke-jordbrugsmæssig anvendelse, jfr. § 4, stk. 1,

2. når erhvervelsen sker med henblik på jordens udnyttelse til forsøgs-, forsknings- eller forædlingsvirksomhed,

3. når erhvervelsen sker med henblik på iværksættelse af en særlig risikabel eller særlig kapitalkrævende landbrugsproduktion,

4. når særlige forhold i øvrigt taler derfor.

Forslag.

9. § 19 affattes således:

„§ 19. Bortset fra de i §§ 16 og 17 angivne tilfælde må personer kun erhverve adkomst på en landbrugsejendom i landzone eller på anpart i en sådan ejendom med tilladelse fra landbrugsministeren. Tilladelse til erhvervelse af adkomst på flere end 2 landbrugsejendomme kan, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, kun meddeles, såfremt betingelserne for sammenlægning efter reglerne i § 13 er til stede. Landbrugsministeren kan, når der foreligger særlige omstændigheder, undtage herfra.

Stk. 2. Ved afgørelsen af, om der bør meddeles tilladelse til erhvervelse af en landbrugsejendom, skal der navnlig lægges vægt på erhvervelsens betydning for landbrugsstrukturen på stedet, herunder om ejendommen skønnes at være bæredygtig eller om ejendommens jorder helt eller delvis hensigtsmæssigt vil kunne sammenlægges med anden landbrugsejendom, samt om erhververen agter at tage fast bopæl på ejendommen.

Stk. 3. Tilladelse kan i almindelighed ikke meddeles, såfremt:

1. der er misforhold mellem ejendommens værdi og pris, og det skønnes, at erhvervelsen hovedsagelig tager sigte på kapitalanbringelse, eller
2. erhvervelsen vil indebære en uhensigtsmæssig driftsstruktur eller ejendomsfordeling.“

10. § 21 affattes således:

„§ 21. Tilladelse efter § 20 kan kun meddeles,

1. når erhvervelsen sker med henblik på jordens anvendelse til forsøgs-, forsknings- eller forædlingsvirksomhed,

2. når adkomst erhverves med henblik på fælles drift af en sammenslutning, der er godkendt af landbrugsministeren i overensstemmelse med regler fastsat i henhold til lov om moderniseringsstøtte til landbrug og gartnerier,

3. når særlige forhold i øvrigt taler derfor.

*Gældende formulering.**Kapitel V.**C. Fællesbestemmelser om erhvervelse af landbrugsejendomme.*

§ 23. Tilladelse efter § 19 eller § 21 kan tidsbegrænses eller betinges.

Stk. 2. Betingelser, der knyttes til tilladelser, er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet. Betingelserne tinglyses på ejendommen.

§ 24. Tilladelse til erhvervelse af en landbrugsejendom skal søges inden 6 måneder efter overdragelsen, medmindre ejendommen forinden er overgået til en anden ejer.

§ 25. Den, der ikke uden landbrugsministerens tilladelse kan erhverve adkomst på en landbrugsejendom, kan heller ikke uden landbrugsministerens tilladelse have sådan ejendom som brugeligt pant i længere tid end 6 måneder.

§ 26. Såfremt der ikke ved anmeldelse til tinglysning af et dokument om erhvervelse af adkomst på en landbrugsejendom forevises tilladelse fra landbrugsministeren eller fornåden dokumentation for, at erhvervelsen kan ske uden tilladelse, sætter dommeren i overensstemmelse med reglerne i tinglysningsloven en frist til fremskaffelse af tilladelse eller dokumentation. I de i § 20, stk. 2, omhandlede tilfælde skal der forevises tilladelse fra kirkeministeren.

Stk. 2. Villkår, der er optaget i landbrugsministerens tilladelse, er ikke til hinder for dokumentets lysning uden frist.

Stk. 3. Landbrugsministeren fastsætter regler om den dokumentation, der skal forevises tinglysningsdommeren.

§ 27. Hvis ansøgning om tilladelse til erhvervelse af en landbrugsejendom ikke indgives rettidigt, kan landbrugsministeren

Forslag.

11. *Overskriften til afsnit C, i kapitel V ændres til:*

„*Kapitel VI. Fællesbestemmelser om erhvervelse og forpagtning m.m. af landbrugsejendomme.*“

12. § 23, stk. 1, affattes således:

„Tilladelse efter §§ 11, 12, 19 eller 21 kan tidsbegrænses og betinges. Tilladelsen kan bl. a. betinges af, at den pågældende erhverver eller forpagter forpligter sig til at drive landbrug som hovederhverv og tage fast bopæl på den erhvervede eller forpagtede ejendom eller på anden landbrugsejendom, som han ejer eller har i forpagtning, og hvis jordens beliggenhed i forhold til den erhvervede eller forpagtede ejendoms jorder opfylder afstandsbestemmelsen i § 9.“

13. § 24 affattes således:

„§ 24. Tilladelse efter §§ 11, 12, 19 eller 21 til erhvervelse eller forpagtning m. m. af en landbrugsejendom skal søges inden 6 måneder efter aftalens indgåelse, medmindre ejendommen forinden er overgået til anden ejer eller forpagter.“

14. I § 26, stk. 1, indsættes efter: „dokument om erhvervelse af adkomst på en landbrugsejendom“: „eller ved anmeldelse til tinglysning af en forpagtningskontrakt vedrørende en landbrugsejendom“, og efter „erhvervelsen“ indsættes: „eller forpagtningen“.

15. I § 27 indsættes efter: „ansøgning om tilladelse til erhvervelse af en landbrugsejendom“: „eller ansøgning om tilladelse til

Gældende formulering.

meddele ejeren påbud om at afhænde ejendommen inden en frist på mindst 6 måneder og højst 1 år. Det samme gælder, hvis tilladelse nægtes eller bortfalder, eller de for tilladelsen stillede vilkår ikke opfyldes. I tilfælde af en ejendoms overtagelse til brugeligt pant kan der under samme omstændigheder meddeles panthaveren pålæg om inden nævnte frist at lade ejendommen sælge ved tvangsauktion eller fravige pantet.

Kapitel VI.

Almindelige bestemmelser.

§ 30. Landbrugsministeren kan bestemme, at beføjelser, der tilkommer ham efter denne lov, kan udøves af særlige nævn eller kommissioner, nedsat i henhold til anden lovgivning.

§ 33. Overtrædelse af § 7, stk. 1, § 8, § 10, § 11, stk. 1, § 16, stk. 1 og 3, § 20, § 24, § 25 og § 29, stk. 1, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. På samme måde straffes den, der undlader at efterkomme påbud, der er udstedt i henhold til loven, eller tilsidesætter vilkår, der er fastsat i tilladelser, der er meddelt efter loven.

Kapitel VII.

Ikrafttræden m. v.

Forslag.

forpagtning af en landbrugsejendom“, og efter: „højst 1 år“ indsættes: „eller meddele forpagteren eller lejereren påbud om inden en tilsvarende frist at fratræde brugsforholdet“.

16. *Overskriften til kapitel VI* ændres til: „Kapitel VII.“

17. *§ 30* affattes således:

„**§ 30.** Landbrugsministeren kan bestemme, at beføjelser, der tilkommer ham efter denne lov, kan udøves af statens jordlovsudvalg eller de i henhold til § 33 i lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m. m. nedsatte jordbrugskommissioner, samt bemyndige amtsrådene eller anden stedlig myndighed til efter nærmere retningslinjer at meddele tilladelser i visse sager.“

18. *§ 33, 1. stk., 1. pkt.*, affattes således: „Overtrædelse af § 7, stk. 1, § 8, § 11, stk. 1, § 11, stk. 4, § 12, stk. 1, 1. pkt., § 19, § 20, § 24, § 25 og § 29, stk. 1, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.“

19. *Overskriften til kapitel VII* ændres til: „Kapitel VIII.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 00. 1973.

Stk. 2. Den nye affattelse af landbrugslovens § 9 har virkning for samdriftsforhold, der begyndes efter lovens ikrafttræden eller som efter lovens ikrafttræden fortsættes af en anden person end hidtil.

Stk. 3. Den nye affattelse af landbrugslovens § 11 har virkning for aftaler om bortforpagtning, der indgås, ændres eller forlænges efter lovens ikrafttræden.